

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально- науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Первий Г.Л. 

«29» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична регіоналістика та етнодемографія»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	«Політологія»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	2-й семестр (3 чверть)
Мова викладання	українська

Викладач: проф. Кравець А.Ю.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Політична регіоналістика та етнодемографія» для магістрів освітньо-професійної програми «Політологія» спеціальності 052 Політологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії – Д.: НТУ «ДП», 2023. – 15 с.

Розробники:

Кравець Анастасія Юріївна, професор кафедри історії та політичної теорії, доктор політичних наук, доцент.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 052 Політологія (протокол № 3 від 29 червня 2023 р.)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Політологія» спеціальності 052 Політологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни С2 «Політична регіоналістика та етнодемографія» віднесено такі результати навчання:

ПР06	Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
СР02	Аналізувати сутність регіональної та етнодемографічної політики, визначати і пояснювати їх особливості та специфіку; встановлювати та аналізувати взаємозв'язок регіональної політики із загальнонаціональною і світовою політикою; критично оцінювати і осмислювати регіональні та етнодемографічні процеси і проблеми як на локальному (в межах окремої країни / регіону), так і на глобальному рівні; пропонувати способи вирішення регіональних та етнодемографічних проблем шляхом розроблення відповідних практичних рекомендацій.

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів вищої освіти змістовні знання про політичну регіоналістику як окрему наукову дисципліну; аналізувати місце і роль політичної регіоналістики в системі сучасної політичної науки, основні концептуальні підходи цієї наукової дисципліни, існуючу законодавчу базу та практику регіонального розвитку, взаємовідносини між регіональними політичними елітами та центральними органами влади в Україні та світі; сформувати змістовні знання про місце етнодемографії у системі наукового знання, її значення та актуальність для різних регіонів світу; аналізувати народ (етнос) як об'єкт етнодемографічного дослідження, етнічні складнощі у регіонах світу (мультиетнічні країни), мігрантську кризу, викликану міжнародними конфліктами та актуальну етнодемографічну ситуацію в національному та глобальному вимірі.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ПР06	ПР06.1-С2	Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики окремих регіонів
ПР06	ПР06.2-С2	Аналізувати сутність поняття «регіон», як складного соціально-економічного і політичного утворення
ПР06	ПР06.3-С2	Чітко розміти сутність регіональної політики, визначати і пояснювати її особливості та специфіку
СР02	СР02.1-С2	Встановлювати та аналізувати взаємозв'язок регіональної політики із загальнонаціональною і світовою політикою, чітко розуміти

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
		особливості регіональної політики в різних країнах світу.
	CP02.2-C2	Аналізувати сутність етнодемографічної політики, визначати і пояснювати її особливості та специфіку
	CP02.3-C2	Критично оцінювати і осмислювати етнодемографічні процеси і проблеми як на локальному (в межах окремої країни / регіону), так і на глобальному рівні;

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Ф1 Етнополітогія	Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.
------------------	--

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		Денна			Заочна		
		аудиторні заняття	самостійна робота		аудиторні заняття	самостійна робота	
Лекційні	60	18	42		4	56	
Практичні	-	-	-		-	-	
лабораторні	-	-	-		-	-	
Семінари	30	9	21		4	26	
РАЗОМ	90	27	63		8	82	

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ПР06.1-C2	1. Політична регіоналістика як окрема наукова дисципліна 1.1. Місце і роль політичної регіоналістики у політичній науці. 1.2. Основні концептуальні підходи (С. Гантінгтон, М. Гехтер, Ж.Готтман, Р. Хартшорном, Е. Шилз, Р. Туровський) 1.3. Предмет політичної регіоналістики, її методологічні підходи.	10
ПР06.2-C2	2. Регіон як суспільно-політична система 2.1. Підходи до трактування терміну «регіон». 2.2. Регіон як складне соціально-економічне і політичне утворення 2.3. Типологія регіонів (мікрорегіон, мезорегіон, мікрорегіон). 2.3. Регіони світу (класифікація ООН): їх економічні та політичні особливості.	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	2.4. Вітчизняні регіони в умовах війни і перспективи повоєнної відбудови і розвитку.	
ПР06.3-С2	3. Регіони світу: класифікація, економічні та політичні особливості. 3.1. Особливості регіональної політики в різних країнах світу 3.2. Особливості регіонального розвитку регіонів світу 3.3. Нормативно-правова база регіональної політики у глобальному вимірі..	10
СР02.1-С2	4. Регіональна політика в Україні та проблеми розвитку регіонів. 4.1. Український досвід регіоналізація та децентралізації 4.2. Закон України «Про засади державної регіональної політики» 4.3. Проблеми розвитку вітчизняних регіонів, взаємодія між регіональними політичними елітами та центральними органами влади 4.4. Перспективи вітчизняної регіональної політики.	10
СР02.2-С2	5. Етнодемографія в системі наукового знання. 5.1. Місце етнодемографії у системі наукового знання 5.2. Її значення та актуальність для різних регіонів світу 5.3. Народ (етнос) як об'єкт етнодемографічного дослідження 5.4. Етнічні складнощі у регіонах світу 5.5. Мультиетнічні країни світу: труднощі та перспективи.	10
СР02.3-С2	6. Етнодемографічні проблеми у глобальному та національному вимірі 6.1. Причини та наслідки мігрантської кризи в Європі 6.2. Специфіка етнодемографічних процесів в Україні 6.3. Етнодемографічні процеси в умовах російсько-української війни.	10
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	30
ПР06.1-С2	1. Місце і роль політичної регіоналістики у політичній науці. Регіон 1.1. Зіткнення цивілізацій С. Гантінгтона 1.2. Теорія внутрішнього колоніалізму М. Гехтера 1.3. Динаміка національних політичних систем Ж.Готтман 1.4. Вертикальний та горизонтальний виміри політичної регіоналістики Р. Туровського	10
ПР06.2-С2	2. Регіон як складне соціально-економічне і політичне утворення 2.1. Типологія регіонів (мікрорегіон, мезорегіон, мікрорегіон). 2.2. Регіони світу (класифікація ООН): їх економічні та політичні особливості. 2.3. Регіональна політика в Україні та проблеми розвитку регіонів. 2.4. Український досвід регіоналізація та децентралізації 2.5. Закон України «Про засади державної регіональної політики» 2.6. Проблеми розвитку вітчизняних регіонів, взаємодія між регіональними політичними елітами та центральними органами влади 2.7. Перспективи вітчизняної регіональної політики	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
CP02.1-C2	3. Місце етнодемографії у системі наукового знання Етнодемографічні проблеми у глобальному та національному вимірі 3.1. Етнодемографія в системі наукового знання 3.2. Народ (етнос) як об'єкт етнодемографічного дослідження 3.3. Етнічні складнощі у регіонах світу 3.4. Специфіка етнодемографічних процесів в Україні 3.5. Етнодемографічні процеси в умовах російсько-української війни.	10
РАЗОМ		90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	Процедури
Лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
семінарські	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час екзамену за бажанням студента.

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і семінарських занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК(магістр)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
у галузі та на межі галузей знань	об'єкт вивчення	
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
<p>♦ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур;</p> <p>♦ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;</p> <p>♦ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь/навичок незадовільний	<60	
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p><i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна.</p> <p><i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	– здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;</p> <p>♦ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;</p> <p>♦ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	автономії (не реалізовано п'ять вимог)	
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. БОДНАР Г. ЕТНОДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ В ГАЛИЧИНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ століття: СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ. *Вісник Львівського університету*. Серія історична. 2019–2021. Спецвипуск. С. 352–385
2. Закон України «Про засади державної регіональної політики»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
3. Звіркоський І. В. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТНОДЕМОГРАФІЧНА ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ». Черкаси. 2013. 38 с.
4. Кучуран А. ІСТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РЕГІОНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ. 2014.
https://www.academia.edu/29025499/%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%AF_%D0%94%D0%9E%D0%A1%D0%9B%D0%86%D0%94%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%86%D0%A2%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%9E%D0%87_%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%86%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%98_%D0%92_%D0%A3%D0%9A%D0%A0%D0%90%D0%87%D0%9D%D0%86
5. Милосердна І. М. Політична регіоналістика: навчально-методичний посібник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти / І. М Милосердна, Т. М. Краснопольська. – Одеса : Фенікс, 2021. – 54 с.
6. Панченко Т. ПОЛІТИЧНА РЕГІОНАЛІСТИКА В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН: ОГЛЯД КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПІДХОДІВ, Вип. 44,
https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/panchenko_politychna.pdf

7. Політична регіоналістика: методичні рекомендації до семінарських занять / уклад. О. М. Кузь, І. В. Жеребятнікова, Д. С. Коротков. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 47 с.
8. Проект Закону про «Концепцію державної етнонаціональної політики України» http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47852
9. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с.
10. Сліпецька Ю. Політична регіоналістика: Навчальний посібник. Сорока ПП, 2014. 17 с.
11. Токар М. Політична регіоналістика: навчально-методичний поради́ник до курсу. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 80 с.
12. Трохименко О. *Проблеми етнодемографічного розвитку сучасної*. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2015. Вип. 1. С. 45-49.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політична регіоналістика та етнодемографія» для магістрів освітньо-
професійної програми «Політологія» спеціальності 052 Політологія

Розробник:
Кравець Анастасія Юріївна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19